ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୫)

108 Upanishad (Vol – 5)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । **ଉପନିଷଦ**କୁ ବେଦର **ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର** ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ '**ବେଦାନ୍ତ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ '**ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା**' ଓ '**ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା**' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଡେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେଇମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "**ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା**" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ **୧୦୮**ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡିକ ହେଲେ - **ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ**, ଓ **ଯୋଗ** । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ **ଦଶୋପନିଷଦ,** ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ **୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ**, ସେଗୁଡିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଋକ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁଦ୍ଗଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ବୃଚ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୬	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବଜ୍ରସୂଚୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ, ଜବାଲି	ଯୋଗଚୂଡାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ବେତାଶ୍ବତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍କନ୍ଦ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ବତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସନ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧ୍ୟାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ବ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଈଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାଟ୍-ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖି-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

ଯୋଗ ଉପନିଷଦ

(Yoga Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ହଂସ ଉପନିଷଦ

(Hamsopanisat / Hamsa Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋଡାମାରି ଗଡ, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,

ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ହଂସୋପନିଷତ୍ / ହଂସ ଉପନିଷଦ

।। ଅଥ ହଂସୋପନିଷତ୍ ।।

ହଂସାଖ୍ୟୋପନିଷତ୍-ପ୍ରୋକ୍ତନାଦାଦିର୍ଯ୍‌ତ୍ର ବିଶ୍ରମେତ୍ ।
ତଦାଧାରଂ ନିରାଧାରଂ ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରମହଂ ମହଃ ।।

ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣମଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦଚ୍ୟତେ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମେବାବଶିଷ୍ୟତେ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ଓଁ ଗୌତମ ଉବାଚ ।
ଭଗବନ୍‌ସର୍ବଧର୍ମଜ୍ଞ ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରବିଶାରଦ ।
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାପ୍ରବୋଧୋ ହି କେନୋପାୟେନ ଜାୟତେ ।। ୧।।

ସନତ୍ସୁଜାତ ଉବାଚ ।
ବିଚାର୍ୟ ସର୍ବବେଦେଷୁ ମତଂ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ପିନାକିନଃ ।
ପାର୍ବତ୍ୟା କଥିତଂ ତତ୍ତ୍ୱଂ ଶୃଣୁ ଗୌତମ ତନ୍ମମ ।। ୨।।

ଅନାଖ୍ୟେୟମିଦଂ ଗୁହ୍ୟଂ ଯୋଗିନାଂ କୋଶସଂନିଭମ୍ ।
ହଂସସ୍ୟ ଗତିବିସ୍ତାରଂ ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିଫଲପ୍ରଦମ୍ ।। ୩।।

ଅଥ ହଂସପରମହଂସନିର୍ଣ୍ଣୟଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟାମଃ ।
ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣେ ଶାନ୍ତାୟ ଦାନ୍ତାୟ ଗୁରୁଭକ୍ତାୟ ।
ହଂସହଂସେତି ସଦାଽୟଂ ସର୍ବେଷୁ ଦେହେଷୁ ବ୍ୟାପ୍ତୋ ବର୍ତତେ ।।

ଯଥା ହ୍ୟଗ୍ନିଃ କାଷ୍ଠେଷୁ ତିଲେଷୁ ତୈଲମିବ ତଂ ବିଦିତ୍ୱା ନ ମୃତ୍ୟୁମତ୍ୟେତି ।
ଗୁଦମବଷ୍ଟଭ୍ୟାଧାରାଦ୍ୱାୟୁମୁତ୍ଥାପ୍ୟ ସ୍ୱାଧିଷ୍ଠାନଂ ତ୍ରିଃ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣୀକୃତ୍ୟ ମଣିପୂରକଂ
ଗତ୍ୱା ଅନାହତମତିକ୍ରମ୍ୟ ବିଶୁଦ୍ଧୌ ପ୍ରାଣାନ୍ନିରୁଧ୍ୟାଜ୍ଞାମନୁଧ୍ୟାୟନ୍-ବ୍ରହ୍ମରନ୍ଧ୍ରଂ
ଧ୍ୟାୟନ୍ ତ୍ରିମାତ୍ରୋଽହମିତ୍ୟେବଂ ସର୍ବଦା ଧ୍ୟାୟନ୍ନଥୋ ନାଦମାଧାରାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମରନ୍ଧ୍ରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ
ଶୁଦ୍ଧସ୍ଫଟିକସଂକାଶଂ ସ ବୈ ବ୍ରହ୍ମ ପରମାତ୍ମେତ୍ୟୁଚ୍ୟତେ ।। ୧।।

ଅଥ ହଂସ ଋଷିଃ । ଅବ୍ୟକ୍ତଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ପରମହଂସୋ ଦେବତା ।
ହମିତି ବୀଜମ୍ । ସ ଇତି ଶକ୍ତିଃ । ସୋଽହମିତି କୀଲକମ୍ ।
ଷଟ୍ସଂଖ୍ୟୟା ଅହୋରାତ୍ରୟୋରେକବିଂଶତିସହସ୍ରାଣି ଷଟ୍ଶତାନ୍ୟଧିକାନି ଭବନ୍ତି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ସୋମାୟ ନିରଞ୍ଜନାୟ ନିରାଭାସାୟ ତନୁସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରଚୋଦୟାଦିତି
ଅଗ୍ନୀଷୋମାଭ୍ୟାଂ ବୌଷଟ୍ ହୃଦୟାଦ୍ୟଙ୍ଗନ୍ୟାସକରନ୍ୟାସୌ ଭବତଃ ।
ଏବଂ କୃତ୍ୱା ହୃଦୟେଽଷ୍ଟଦଲେ ହଂସାତ୍ମାନଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ।
ଅଗ୍ନୀଷୋମୌ ପକ୍ଷାବୋଂକାରଃ ଶିରୋ ବିନ୍ଦୁସ୍ତୁ ନେତ୍ରଂ ମୁଖଂ ରୁଦ୍ରୋ ରୁଦ୍ରାଣୀ
ଚରଣୌ ବାହୂ କାଲଶ୍ଚାଗ୍ନିଶ୍ଚୋଭେ ପାର୍ଶ୍ୱେ ଭବତଃ ।
ପଶ୍ୟତ୍ୟନାଗାରଶ୍ଚ ଶିଷ୍ଟୋଭୟପାର୍ଶ୍ୱେ ଭବତଃ ।
ଏଷୋଽସୌ ପରମହଂସୋ ଭାନୁକୋଟିପ୍ରତୀକାଶୋ ଯେନେଦଂ ବ୍ୟାପ୍ତମ୍ ।
ତସ୍ୟାଷ୍ଟଧା ବୃତ୍ତିର୍ଭବତି ।
ପୂର୍ବଦଲେ ପୁଣ୍ୟେ ମତିଃ ଆଗ୍ନେୟେ ନିଦ୍ରାଲସ୍ୟାଦୟୋ ଭବନ୍ତି ଯାମ୍ୟେ କ୍ରୂରେ ମତିଃ
ନୈରୃତ୍ୟେ ପାପେ ମନୀଷା ବାରୁଣ୍ୟାଂ କ୍ରୀଡା ବାୟବ୍ୟେ ଗମନାଦୌ ବୁଦ୍ଧିଃ ସୌମ୍ୟେ
ରତିପ୍ରୀତିଃ ଇଶାନେ ଦ୍ରବ୍ୟାଦାନଂ ମଧ୍ୟେ ବୈରାଗ୍ୟଂ କେସରେ ଜାଗ୍ରଦବସ୍ଥା କର୍ଣ୍ଣିକାୟାଂ
ସ୍ୱପ୍ନଂ ଲିଙ୍ଗେ ସୁଷୁପ୍ତିଃ ପଦ୍ମତ୍ୟାଗେ ତୁରୀୟଂ ଯଦା ହଂସୋ ନାଦେ ଲୀନୋ ଭବତି ତଦା
ତୁର୍ଯ୍ୟାତୀତମୁନ୍ମନନମଜପୋପସଂହାରମିତ୍ୟଭିଧୀୟତେ ।
ଏବଂ ସର୍ବଂ ହଂସବଶାତ୍ତସ୍ମାନ୍ମନୋ ବିଚାର୍ଯ୍ୟତେ ।
ସ ଏବ ଜପକୋଟ୍ୟାଂ ନାଦମନୁଭବତି ଏବଂ ସର୍ବଂ ହଂସବଶାନ୍ନାଦୋ ଦଶବିଧୋ ଜାୟତେ ।

Not For Commercial Use

ଚିଣୀତି ପ୍ରଥମଃ । ଚିଞ୍ଚିଣୀତି ଦ୍ୱିତୀୟଃ ।
ଘଣ୍ଟାନାଦସ୍ତୃତୀୟଃ । ଶଙ୍ଖନାଦଶ୍ଚତୁର୍ଥମ୍ ।
ପଞ୍ଚମସ୍ତନ୍ତ୍ରୀନାଦଃ । ଷଷ୍ଠସ୍ତାଲନାଦଃ ।
ସପ୍ତମୋ ବେଣୁନାଦଃ । ଅଷ୍ଟମୋ ମୃଦଙ୍ଗନାଦଃ ।
ନବମୋ ଭେରୀନାଦଃ । ଦଶମୋ ମେଘନାଦଃ ।
ନବମଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଦଶମମେବାଭ୍ୟସେତ୍ ।
ପ୍ରଥମେ ଚିଞ୍ଚିଣୀଗାତ୍ରଂ ଦ୍ୱିତୀୟେ ଗାତ୍ରଭଞ୍ଜନମ୍ ।
ତୃତୀୟେ ଖେଦନଂ ଯାତି ଚତୁର୍ଥେ କମ୍ପତେ ଶିରଃ ।।

ପଞ୍ଚମେ ସ୍ରବତେ ତାଲୁ ଷଷ୍ଠେଽମୃତନିଷେବଣମ୍ ।
ସପ୍ତମେ ଗୂଢବିଜ୍ଞାନଂ ପରା ବାଚା ତଥାଽଷ୍ଟମେ ।।

ଅଦୃଶ୍ୟଂ ନବମେ ଦେହଂ ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁସ୍ତଥାଽମଲମ୍ ।
ଦଶମଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭବେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମସଂନିଧୌ ।।

ତସ୍ମିନ୍ମନୋ ବିଲୀୟତେ ମନସି ସଂକଲ୍ପବିକଲ୍ପେ ଦଗ୍ଧେ ପୁଣ୍ୟପାପେ
ସଦାଶିବଃ ଶକ୍ତ୍ୟାତ୍ମା ସର୍ବତ୍ରାବସ୍ଥିତଃ ସ୍ୱୟଂଜ୍ୟୋତିଃ ଶୁଦ୍ଧୋ
ବୁଦ୍ଧୋ ନିତ୍ୟୋ ନିରଞ୍ଜନଃ ଶାନ୍ତଃ ପ୍ରକାଶତ ଇତି ।।
ଓଁ ବେଦପ୍ରବଚନଂ ବେଦପ୍ରବଚନମିତି ।। ୨।।

ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣମଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦଚ୍ୟତେ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମେବାବଶିଷ୍ୟତେ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ହଂସୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ।।

Not For Commercial Use